

G A R S A S

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Published by Lithuanian Catholic Alliance

Nr. 3

KOVAS — MARCH, 1987

Vol. 70

VASARIO 16-oji — TEBESITĖSIANTI KOVA

Lietuvos atstovo, LDŠ, dr. S. A. Bačkio žodis / Lietuvą Vasario 16 dieną 1987 metais, įregistruotas Amerikos Balse

Brangūs Broliai ir
Seserys,

Vakarų pasaulyje gyveną lietuviai mini Vasario Šešioliktąją, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 69-tąją sukaktį, ne vien kaip istorinį įvykį, bet kaip svarbią besitęsiančią bylą, kurią Lietuvos tauta veda prieš Sovietų Sąjungos okupaciją.

Lietuvos Diplomatinė ir Konsularinė Tarnyba užsienyje rėmė ir remia akciją, kad mūsų byla būtų gyva ir kad Vakarų pasaulis nepripažintų prievartinės Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Šiemet minėdami Vasario Šešioliktąją prisimename palankius mums dalykus, 1986.XI.4 Vienoje prasidėjusioje Helsinkio

Akto peržiūros konferencijoje kuri ir dabar vyksta, dažnai minima Lietuvos padėtis ir Sovietų Sąjungos kalinamų lietuvių likimas. Š. m. sausio 6 d. JAV Kongrese buvo pateikta rezolucija Pabaltijo Laisvės Dienos reikalu — 1987.VI.14 d., o sausio 29 d. buvo pateikta Lietuvos Nepriklausomybės Dienos — Vasario 16 Dienai rezolucija. Tuo pačiu laiku, š. m. sausio 28 d. Europos Taryba Strasburge vieningai priėmė rezoluciją, kuria pasmerkama Sovietų Sąjunga už Pabaltijo valstybių okupaciją, reikalaujama, kad Sovietų Sąjunga grąžintų Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvę ir teisę laisvai savo likimą apspręsti ir kad Eu-

ropos Tarybos narių vyriausybės keltų Pabaltijo valstybių klausimą ne tik Vienoje vykstančioje Helsinkio Akto peržiūros konferencijoje, bet ir kituose tarptautiniuose forumuose. Išvardyti dalykai ryškiai rodo, kad tarptautinėje plotmėje yra remiamas mūsų troškimas pagreitinti mūsų laisvės bylos eigą nepripažįstant Sovietų Sąjungos okupacijos.

Vasario Šešioliktosios išvakarėse malonu man buvo gauti Valstybės Sekretoriaus p. George P. Shultz sveikinimą, kurio turinys toks:

“Mielas Pone Atstove,

Jungtinių Amerikos Valstybių Vyriausybės ir tautos vardu turiu garbę perduoti Jums mūsų sveikinimus ir nuoširdžius geriausių linkėjimus Lietuvos Nepriklausomybės sukakties proga. Mūsų istorija yra akivaizdus liu-

dijimas, kad Amerika yra atvirtai įsipareigojusi visų tautų valstybinei nepriklausomybei ir laisvam apsisprendimui. Mes remiame ir jungiamės į Lietuvos troškimą ir vėl pačiai apspręsti savo likimą. Mūsų įsipareigojimas Lietuvos kovai nesusilpnėjo dėl dešimtmečiais besitęsiančio priešiško ir neteisėto okupacijos. Priešingai, Lietuvos tautos drąsa ir ryžtingumas, ištvermingai besireiškiantis milžiniško priešiško akivaizdoje, yra nuolatinė inspiracija mums visiems.

Nuoširdžiai Jūsų
George P. Shultz.”

Šiuo sveikinimu pabrėžiamas mūsų tautos žmonių rezistentinės dvasios nuostabus ištvermingumas, kurį remia ne tik JAV, bet ir kitos Vakarų valstybės ir kurį stiprina amžinas žmonių troškimas būti laisviems.

SKUODIS PALEISTAS IŠ LAGERIO

JAV Valstybės departamentas patvirtino žinią, kad vasario 5 iš sovietų lagerio buvo paleistas Amerikos pilietis Vytautas Skuodis. Skuodis š. m. sausio mėn. baigė 7 metų terminą Mordovijos griežto režimo lageryje ir būtų pradėjęs 5 metų tremties bausmę.

Kitas šaltinis praneša, kad Skuodis buvo iškeltas iš traukinio Chelyabinske, pakeliui į tremtį Magadene tolimuose rytuose, ir perkeltas į spygliuota vėla užgrotuoto lango vienutę. Jis ten buvo laikomas dvi savaites, kartais negaudamas maisto 24 valandas, prieš tardymą, kurio metu iš jo buvo reikalaujama prisipažinti kaltu.

Skuodis atsisakė pasirašyti kaltės prisipažinimo tekstą, kuriame kartu buvo reikalaujama pasizadėti niekad nedalyvauti antisovietinėj veikloj. Toks tekstas yra pakišamas daugumai paleidžiamųjų. Galų gale Skuodis pasirašė, sąžinei leidžiant, pa-

keistą tekstą.

Grįžtant į namus, Skuodis aplankė Amerikos ambasadą Maskvoj, kur jis vėl išreiškė norą emigruoti su šeima į JAV-bes. JAV valdžia pripažįsta Skuodžio JAV pilietybę. Jis gimė 1929 kovo 21 Chicagoje ir grįžo 1930 m. su šeima į tada nepriklausomą Lietuvą.

Kai Skuodis buvo suimtas 1980 m., JAV reguliariai prašė sovietų leidimo savo konsulatui jį aplankyti. Sovietai vis neleido JAV konsulatui susisiekti su Skuodžiu ir dėl to JAV griežtai užprotestavo.

Vasario 17 dieną, JAV delegacijos deputatas Sam Wise prabilo į susirinkusius Helsinkio baigiamojo akto signatarus Vienoje apie dvigubą pilietybės klausimą, iškeldamas Skuodžio atvejį: “Vytautas Skuodis yra kitas pavyzdys turinčio dvigubą JAV-sovietų pilietybę žmogaus, kuris nori keliauti į JAV-bes. Nors gimė JAV-bėse, jam neleidžiama

palikti TSRS. Bet mes džiaugiamės vėliausiomis žiniomis, kad jis buvo paleistas iš lagerio, kur jis atliko bausmę dėl religijos laisvės įgyvendinimo pagal Baigiamąjį aktą.”

Skuodis buvo žinomas mokslininkas kurio biografija pateko net į Mažąją lietuviškąją tarybinę enciklopediją ir kurio straipsniai buvo atspausdinti moksliniuose žurnaluose.

Kaip geologas, Skuodis dirbo hidroelektrinius projektus ne tik Lietuvoj bet Latvijoje ir Sibire. Nuo 1969 m. dėstė Vilniaus universitete. Ten jis įkūrė ir gamtos apsaugos ratelį.

1979 m. lapkričio mėn. krašto metu pas jį bute rasta jo parašyta mokslinė studija *Dvasinis genocidas Lietuvoje*. Jam įstojus į Lietuvos Helsinkio grupę ir Tinkinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitetą, Skuodis netrukus buvo atleistas iš docento pareigų Vilniaus universitete už “amoralų elgesį”.

Skuodis buvo suimtas 1980 sausio 9 ir nuteistas 1980 gruodžio 22 septyneriems metams griežto režimo lageriu ir penkeriems metams Sibiro tremties pagal LTSR baudžiamojo kodekso 68-1 straipsnį už “anti-sovietinę agitaciją.” Skuodis buvo kaltinamas tuo, kad sistemingai klausėsi užsienio radijo laidų, kad dalyvavo *Perspektyvų* ir *Alma Mater* leidime, kad parašė veikalą *Dvasinis genocidas Lietuvoje*, kad rašė “šmeižikiškus” pareiškimus Helsinkio baigiamojo akto signatarams ir pan.

Kai Skuodžio žmona protestavo vyro neteisėną įkalinimą aukštiems sovietų pareigūnams, Skuodis buvo patalpintas į karcerį dviem mėnesiams su sumažintu maisto kiekiu.

Skuodis lageryje reguliariai skelbdavo bado streikus prieš tautos ir kitų žmogaus teisių pažeidimus okupuotoj Lietuvoj.

(LIC)

GARSAS

Publication No. (USPS 214-320)
Published Monthly except July and August
LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 Tel. 827-1351

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to:

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703
Subscription \$5.00 per year Advertising Rates on Application
Raštus (straipnius ir korespondencijas) redakcija tašo savo nuožiūra.
Nespausdintus raštus grąžina tik patlems autoriams prašant.

\$5.00 of insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Pagerbtas ALT pirm.
T. Blinstrubas, sulaukęs 80 m.
Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba sausio 16 d. turėjo posėdį Chicagoje, savo būstinėje. Posėdį pravedė pirm. Teodoras Blinstrubas. Pirmininkas pranešė, kad jis atstovaudamas Altui dalyvavo T. Daukanto šaulių kuopos Kūčiose, o taip pat ir R. Lietuvių Bendruomenės suvažiavime. Papasakojo apie Alto platų susirašinėjimą su valdžios ir kitomis įstaigomis. Gen. sekretorius inž. Grožvydas Lazauskas painformavo, kad rūpestingai vykdomi pasirušimai vasario 16 minėjimams. Parengti atitinkami raštai kongreso atstovams, išsiųsti skyriams rezoliucijų projektai, spaudai informacijų tekstai, laiškai parapijų vadovams, laiškai visuomenės atstovams. Papasakojo ir apie Lietuvių Teisėms Ginti komiteto veiklą. Spausdinamos sąlankos Vasario 16 minėjimams ir baigiamos multiplikuoti kalba juostės radijo valandėlėms.

K. Oksas, Pavergtų Tautų komiteto Chicagoje pirmininkas, painformavo apie planus paminėti Pavergtų tautų savaitę.

Baigiantis posėdžiui, Gr. Lazauskas visų vardu pasveikino pirmininką Teodorą Blinstrubą, sulaukusį 80 m. amžiaus sukaktį, ir jam įteikė menišką žymenį, kuriame buvo išgraviruoti žodžiai: "Didžio pasišventimo visuomenininką, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininką Teodorą Blinstrubą, švenčiantį 80 m. amžiaus sukaktį, nuoširdžiai sveikiname, linkėdami dar daugelį metų dirbti pavergtos Tėvynės šviesesniai rytojui". Visi posėdžio dalyviai sugiedojo jubiliatui "Ilgiausių metų".

Sukaktuvininkui Teodorui Blinstrubui pagerbti buvo suorganizuotas plataus masto pagerbimas - minėjimas, tačiau jam griežtai atsisakius, minėjimas turėjo būti atšauktas.

Šiame valdybos posėdyje, be minėtųjų, dalyvavo dr. J. Valaitis, dr. L. Kriaučeliūnas, inž. V. Naudžius, dr. V. Dargis, M. Pranevičius, P. Bučas, adv. A. Domanskis, D. Danilevičiūtė-Dumbrienė, J. Šiaučiūnas, I. Blinstrubienė ir kun. J. Prunskis.

Kada pradės ieškoti komunistų kolaborantų nusikaltimuose

Laikraštis "Jewish Daily" 1987 m. sausio 2 d. paskelbė, kad JAV Teisingumo departamentas kreipėsi į Pasaulio žydų kongresą prašydamas padėti surasti liudininkus nacių nusikaltimų II Pasaulinio karo metu. Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Teodoras Blinstrubas kartu su inform. direktorium kun. dr. J. Prunskiu parašė Teisingumo departamentui vadovaujančiam generaliniam prokurorui Edwin Meese raštą, užklaudamas, kada departamentas pradės ieškoti liudininkų, mačiusių komunistų nusikaltimus II Pasaulinio karo metu. Komunistai okupuotuose kraštuose yra padarę tiek pat, gal net daugiau, nusikaltimų kaip naciai.

Helsinkio komitetas Latvijoje

Kongresmenas Steny H. Hoyer Atstovų Rūmų posėdyje sausio 8 d. paskelbė, kad Latvijoje naujai įsisteigė Helsinkio

nutarimų vykdymui stebėti komitetas, pasivadinęs "Helsinki 86". Jis kelia tautų laisvo apsisprendimo ir žmogaus teisių klausimus.

Priminė Lietuvą Jungtinėse Tautose

Joan Clark, Amerikos atstovė Jungtinių Tautų generalinėje sesijoje, trečiame komitete, svarstysiuose laisvo apsisprendimo klausimą, 1986 m. spalio 15 d. priminė, kad labiausiai Sovietų imperijoje nukentėjusių tautų tarpe yra Baltijos respublikos: Estija, Latvija, Lietuva. Šie kraštai Sovietų Sąjungai suėjus santarvėn su nacių Vokietija, prarado savo nepriklausomybę. Nuo okupacijos Sovietų Sąjunga juose vykdo deportacijas ir kalinimus, praveda rusifikaciją, parodydama savo nepaisymą tautų laisvo apsisprendimo teisei.

Prezidentas prieš priespaudą Lietuvoje

Prezidentas Reaganas savo atsisaukime gruodžio 10 d. skelbdamas Žmogaus teisių dieną, priminė, kad Žmogaus teisių deklaracija buvo priimta Jungtinių Tautų, tačiau kai kurie kraštai to nesilaiko. Paminėjo Sovietų Sąjungą, kurioje persekiojami lietuviai, ukrainiečiai, katalikai ir kiti religiniai aktyvistai. Neleidžiama emigruoti, žiauriai yra spaudžiami Afganistano žmonės.

Pagerbė nusipelnusių lietuvį

Argentinoje gyvena lietuvis laikraštlininkas Aleksandras Arturas Mičiudas, kuris yra Vliko atstovas tame krašte ir kuris palaiko ryšius su Amerikos Lietuvių Taryba. Jis taip pat yra Lietuvai Išlaisvinti Komiteto Argentinoje pirmininkas. Pagerbdama jo kovą prieš Maskvos prievartą, jo pastangas ginti žmonių teises ir laisvę, egzilinę Lenkijos vyriausybę jam įteikė ordiną.

JAV centro įstaigos palaiko ryšį su Altu

Iš Baltųjų Rūmų gauna Amerikos Lietuvių Tarybą visų svarbesniųjų Prezidento pareiškimų tekstus. Taip pat Valstybės departamentas atsiunčia savo informacijas apie tarptautines konferencijas, apie Valstybės sekretoriaus pasakytas svarbesnes kalbas. Altas stengiasi nedelsiant

padėkoti už Lietuvai naudingus pareiškimus ar žygius.

Raštas prezidentui

Prezidento pergyventos operacijos proga Amer. Liet. Tarybos pirmininkas Teodoras Blinstrubas pasiuntė raštą, linkėdamas greito pasveikimo ir drauge padėkodamas, kad prezidentas taip ryžtingai stengiasi sulaukyti Sovietų agresyvumą.

Pabaltiečių ryšiai su siekiama laisvės

Jungt. Pabaltiečių Amerikiečių komitetas, kuriam rotacine tvarka šiais metais pirmininkauja Altas, palaiko ryšius su laisvės siekiančiais ukrainiečiais, afganistaniečiais, Laisvės federacija, Americans for Due Process, Coalition for Constitutional Justice, Amerikos etninių organizacijų sąjunga ir kitais.

LAISVĖS IEŠKANT

Po Antrojo pasaulinio karo pabaigos apie du milijonai žmonių Austrijoje pasiprašė politinio prieglobsčio. Tai daugiausiai pabėgėliai iš komunistų valdomų Centro ir Rytų Europos kraštų, ypač iš Čekoslovakijos, Vengrijos, Rumunijos ir Lenkijos.

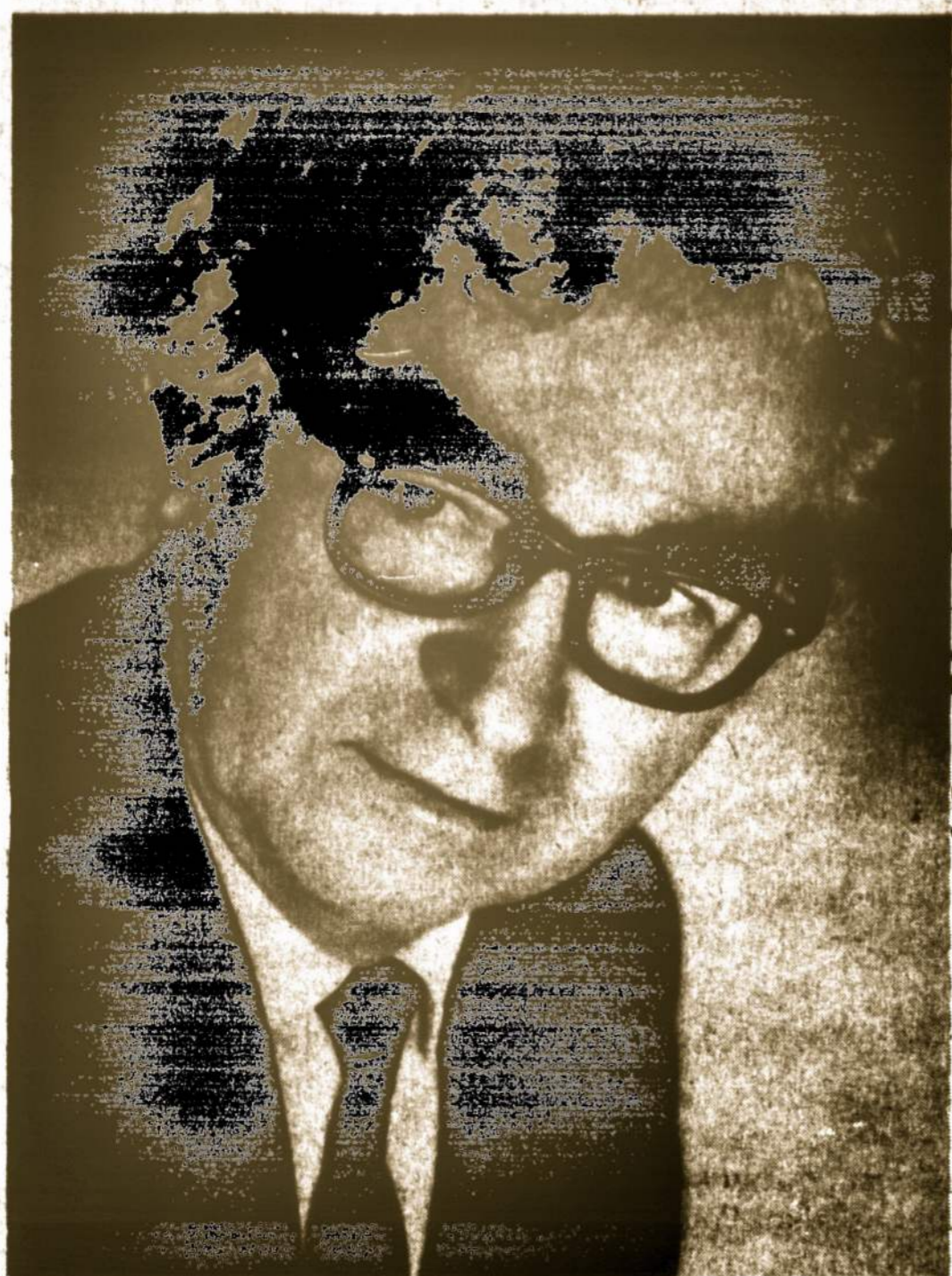
Daugiau kaip penki šimtai tūkstančių pabėgėlių, gavę Austrijos pilietybę, pastoviai įsikūrė Austrijoje, likusieji emigravo į kitus pasaulio kraštus, daugiausia į Jungtines Amerikos valstybes.

1986 metų pirmųjų septynių mėnesių laikotarpyje Austrija suteikė politinę globą arti keturiem tūkstančiam pabėgėlių. Tai yra 27-niais procentais daugiau negu tame pačiame laikotarpyje 1985 metais. Dar daugiau pabėgėlių Austriją pasiekė tikėtai 1981-ais metais, Lenkijos krizės laikotarpyje.

TAIKOS APSAUGA IR JOS UGDYMAS

Prie Apaštaly Sosto akredituoto diplomatinio korpuso nariai sausio 10 iškilmingos audiencijos metu išreiškė popiežiui Jonui

Iškilusis lietuvių tautos poetas Bernardas Brazdionis — Vyte Nemunėlis vasario 2 paminėjo savo 80 metų sukaktį. Nuoširdžiai sveikindami poetą sukaktuvininką, linkime kuo geriausios sveikatos ir dar daug daug kūrybingų metų. Pasitikdamas savo sukaktį, jis parašė šį eilėraštį, kurį čia ir spausdiname.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Aš perėjau linksmybių pievą, skausmo klonį,
Aš praėjau žlugimą gimusių gyvent senų tautų,
Man rūpi nepažįstamų kelių kelionė,
O kuo sergi, kur širdimi keliauji tu?

Į būti mum ne žemėj Amžių pažadėta,
Į nepasiekiamą gyvenime pilkų pilkam,—
Negirdomis praėjęs pro mane dainuojantį poetą,
Tartum dainuojantį ne tau, — miškam, kalnam, laukam...

Gal man į dešinę pasukt, o gal o kairę lieps tau
Į kitą tūkstantmetį vedanti žvaigždė,
Sustoję mirksniui ant laimingo liepto,
Netarkim dar savam gyvenimui "sudie".

Gyvenimas! Jis toks gražus, kaip niekad!
Ir jo nei kūdikiui ir nei jaunuoliui negana!
Ir šimtmetis alkanas gyvenimo, išeidamas gyvenimą kitam palieka,
Kad vis, kad vis viliojų žmogų burtininkė rytdiena.

1987. II. 2

Pauliui II Naujųjų Metų sveikinimus.

Šia proga pasakytame žodyje Šv. Tėvas vėl grįžo prie taikos problemų.

Audiencijos metu buvo pasakytos kalbos.

Diplomatų vardu jų dekanas, Dramblio Kaulo Kranto ambasadorius, palinkėjo Popiežiui su Dievo pagalba dar ilgai tęsti savo kilnią misiją už žmogaus teisių apsaugojimą visur pasaulyje, už teisingumo, solidarumo ir taikos įgyvendinimą, taip pat padėjo Popiežiui už Apaštaly Sosto rūpestį, kad tarp kraštų kilę konfliktai būtų sprendžiami taikinguomis priemonėmis.

Jonas Paulius II atsakydamas dar kartą pabrėžė, jog taikos apsaugojimą ir jos ugdymą Apaštaly Sostas laiko savo esminiu religinio pobūdžio uždaviniu. Kaip tik toje religinėje dvasioje ir buvo sušauktas spalio 27 dieną Asyžiuje visų religinių bendruomenių atstovų maldos už taiką susitikimas.

Patirtis rodo, kalbėjo Popiežius, kad taika negali būti įgyvendinta vien žmonių pastangomis, taika turi būti malda iš Dievo išprašyta, nes ji yra Dievo dovana. Tikrai Dievas, kuris yra taikos vėsmė, gali suteikti žmoniui taiką. Tačiau, tai nereiškia, kad žmonės gali pasyviai maldauti taikos.

Anaiptol ne! Kiekvienas žmogus privalo būti taikos kūrėju,

visų pirma gerbdamas savo artimą, jį mylėdamas ir jam ištiesdamas pagalbos ranką. Taip, taika yra kuriama gerbiant žmogų ir jo pagrindines teises. Taika yra kuriama rūpinantis įgyvendinti teisingumą pavienių žmonių ir tautų tarpe, pripažįstant kiekvienai tautai teisę gyventi nepriklausomu gyvenimu ir savo nepriklausomybę ginti, suteikiant galimybę kiekvienai tautai ugdyti savąją kultūrą, nevaržomai tvarkyti savo socialinį gyvenimą, laisvai spręsti savo likimą be svetimų kraštų tiesioginio ar netiesioginio kišimosi į jos reikalus.

Kaip aš, taip ir jūs gerai žinote, pažymėjo Popiežius kreipdamasis į diplomatus, kur minėtosios tautų teisės yra atvirai pažeidžiamos.

Pasmerkęs karinius konfliktus kaip barbarišką priemonę ginčam spręsti, taip pat ginklavimosi varžybas, reikalaujančias milžiniškų lėšų, kurios galėtų būti panaudotos naudingiems tikslams. Popiežius, baigdamas, pakartojo, jog solidarumas yra taikos raktas. Jei pasaulyje neįsivyras broliška meilė taika liks trapi ir jai nesiliaus grėšę pavojai. Nuolankumas, dialogas, pagarba artimui, teisingumas ir broliškumas atveria kelią į tikrą ir pastovią taiką.

Lietuvos pasiuntinybės prie Šventojo Sosto pareiškimas spaudai

Ryšium su gaunamais paklausimais dėl Vilniaus arkidiecezijos, Lietuvos Pasiuntinybė prie Šventojo Sosto praneša, kad p. S. Lozoraitis jr., atstovas Vatikane, tuo klausimu neduos interview.

Šia proga yra naudinga prisiminti, kad Vilnius buvo šešis šimtus metų Lietuvos sostinė ir tikrai devynioliką metų svetimųjų rankose.

1939 m. teisėtai ir teisingai vėl prijungtas prie Lietuvos teritorijos, Vilniaus miestas net ir sunkios sovietinės okupacijos metu liko lietuvių tautos dvasinio bei kultūrinio gyvenimo centru ir senos Lietuvos valstybės simboliu.

Vilniaus klausimu Lietuva vi-

sad laikėsi didelio nuosaikumo, niekad nepavartodama jėgos ir niekad nesulaužydama tarptautinių sutarčių.

Kada Šventasis Sostas ras galimu sutvarkyti Vilniaus arkidiecezijos administracinę priklausomybę, visa lietuvių tauta, krašte ir užsienyje, nepaprastai įvertins šį istorinį aktą.

Didžiajai Lietuvos Krikšto sukakčiai artėjant, reikia ją galimai prasmingiau bei iškilmingiau paminėti ir parodyti pasauliui ne tikrai mūsų tautos giliai įsišaknytą krikščionybę bet ir jos priklausomumą bendrai vakarų Europos krikščioniškajai kultūrai.

Roma, 1986 m.
lapkričio mėn. 25 d.

NEŠELPKITE OKUPANTO

Palikimų pervedimo problemos bandant apsaugoti Lietuvoje gyvenančius paveldėtojus nuo okupanto apiplėšimo

Pastaruoju metu Lietuvos konsulatui vis dažniau gauna pasiteiravimų prašant nurodyti kelius kaip geriausiai pervedti palikimus Lietuvoje gyvenantiems paveldėtojams, kad okupantai jų neapiplėštų. Tai gana sunki problema, kuri prasidėjo nuo Lietuvos okupacijos ir tebesitęsia iki šių dienų. Geresniam padėties supratimui tenka trumpai apžvelgti okupacijos pasėkoje susidariusią padėtį.

Prieš okupaciją Lietuvoje gyvenantys įpėdiniai palikimus dažniausiai išgaudavo per Užsienių Reikalų Ministeriją, kuri, gavusi įpėdinių įgaliojimus ir reikalingus įpėdinystės įrodymus, pavesdavo Lietuvos konsulams Amerikoje įpėdiniams atstovauti ir jų interesus ginti. Bet būdavo ir tokių, kurie vietoje Užsienių Reikalų Ministerijos kreipdavosi arba į konsulus betarptai, arba į advokatus Lietuvoje ar Amerikoje, arba ir į gimines Amerikoje. Paveldėtojas buvo laisvas su palikimu elgtis kaip jam atrodė naudingiausia: jis galėjo gautą palikimą pervedti į litus, arba palikti doleriais Amerikos bankuose, arba investuoti į akcijas ar paskolos laktus Amerikoje ar bet kuriame krašte. Vienu žodžiu, jis buvo pilnai teisėtas paveldėjimo savininkas.

Okupacija šią tarptautiniai nusistovėjusią paveldėjimo procedūrą ir santvarką pakeitė iš pagrindų. Lietuvos gyventojas buvo visuotinai apiplėštas ir su visu savo turtu tapo okupanto nuosavybe. Okupantui parūpo net ir tas, ką Lietuvos gyventojas turėjo užsienyje ar galėjo iš ten paveldėti. Į Baltijos valstybėse gyvenančių palikimus Amerikoje pradėjo reikšti pretenzijas sovietų konsulai.

Tokiam akiplėšiškam sovietų valdininkų elgesiui kelią užkirto Valstybės Departamentas 1948 m. kovo 26 dienos aplinkraščiu visų valstijų gubernatoriams, kuriame tarp kitko sakoma:

"Valstybės Departamentas niekada nepripažino Latvijos, Estijos ir Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, ko pasėkoje neskaito sovietų konsularinių valdininkų ar jų advokatų tu-

rinčiais bet kokių teisių atstovauti Latvijos, Estijos ir Lietuvos piliečiams, kurie turi teisių į Jungtinėse Valstybėse mirusių asmenų palikimus."

Apėjimui šio potvarkio sovietai persiorientavo į privatų kelią, pavesdami palikimų reikalus tariamai privačiai advokatų kolegijai Maskvoje — Inostrannaja Juridicheskaja Kollegija Advokator, sutrumpintai vadinama INIURKOLLEGIA. Taigi, pretenzijas į Baltijos valstybių piliečių palikimus pradėjo reikšti ne sovietų konsulai, bet tariamai privati Maskvos advokatų kolegija, apsirūpinusi įpėdinių įgaliojimais. Maskvos Injurkolegija turi sub-agentūras visoje Sovietų Sąjungoje ir okupuotose Baltijos valstybėse, kurių viena veikia ir Vilniuje. Sub-agentūrų uždavinys yra surinkti savo respublikoje įgaliojimus su reikalingais dokumentais ir persiųsti Maskvos Injurkolegijai, kuri savo keliu persiunčia juos stambiai advokatų firmai New Yorke, su kuria yra sudariusi sutartį. Toji firma atstovauja ne tik Sovietų Sąjungos juridiniams interesams JAV-ėse ir Kanadoje, bet taipgi ir satelitinių kraštų, kaip Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Vengrijos ir t.t. Ta tariamai privati Injurkolegija tikrovėje yra sovietų Teisingumo Ministerijos padalinys, kurį, pagal susitarimą, tampriai bendradarbiaudama su OSI, dargi parūpina KGB sufabrikuotus dokumentus nuo sovietų teroro pabėgusiems baltiečiams persekioti.

Pagal Injurkolegijos ir New Yorke advokatų firmos susitarimą pastarajai leidžiama pasilaikyti 35 procentus nuo išgautų palikimų, prie ko Injurkolegija pasilaiko dar 10 procentų už tarpininkavimą. Tad įpėdiniui iš kiekvieno šimto dolerių belieka tik 55, kurie išmokami ne doleriais, bet rubliais skaitant tarp 65 ir 75 kapeikų už dolerį. Išvenгимui visuotino paveldėtojo nepasitenkinimo okupantai leido be eilės užsisakyti rusiškos gamybos automobilius, jei už juos mokama iš palikimų gautomis sumomis. Nors tas padėtį šiek

ties pagerino, bet palikimų globėjų tarpe entuziazmo nesukėlė.

Siekdamos apsaugoti komunistinėse valstybėse gyvenančius paveldėtojus nuo apiplėšimo, daugelis Amerikos valstijų savo laiku išleido taip vadinamuosius Geležinės Uždangos Įstatymus (Iron Curtain Acts), kuriais buvo varžoma išmokėti palikimus įpėdiniams, gyvenantiems komunistiniuose kraštuose, paliekant juos laikinam saugojimui tų valstijų išduose. Didelėmis Maskvos Injurkolegijai atstovaujančių amerikiečių advokatų pastangomis viena byla Oregono valstijoje pateko į Aukščiausią Teismą, kuris 1968 m. sausio 15 d. (Zschernig v. Miller) išaiškino, kad taip vadinamieji Geležinės Uždangos Įstatymai, kaip nekonstituciniai, atmetini.

Tas sprendimas plačiai atidarė vartus Injurkolegijai atstovaujančios New Yorke advokatų firmos advokatams, kurių pastangų dėka milijonai dolerių nuplaukė į sovietijos išdą, o paveldėtojam teko tik trupiniai.

Ypatingą dėmesį Lietuvos okupantai yra atkreipę į lietuvių palikimus. 1978 metais jie atsiuntė į JAV-bes Vilniaus Injurkolegijos tarnautoją Genovaitę Valinskienę, kuri, lydima sovietų ambasados valdininkų važinėjo po lietuvių kolonijas ir, kaip pati po kelionių pasisakė "Gimtojo Krašto" korespondentui, įtikinėjo tautiečius neklausyti "vaduotojų", kurie nepataria į testamentus įrašyti Lietuvoje gyvenančių artimųjų ("Gim. Kraštas", 1978. VI. 22). Važinėdama po lietuvių kolonijas ji taipgi įtikinėjo lietuvius advokatus tapti Injurkolegijos agentais. Daugumas atsisakė, bet vienas kitas susigundęs riebiais komissais, sąmoningai ar dėl padėties nesupratimo talkina, kenkdamas lietuvių interesams.

Valinskienė "Gimtojo Krašto" korespondentui aiškino, kad tūkstanties dolerių palikimą gaunantis galys paversti juos į "Vniešposiltorgo" čekius, gaudamas net 3000 rublių su įvairiomis privilegijomis. Štandien vienas kitas skelbiasi, kad galys beveik penkis rublius už dolerį gauti su Injurkolegijos palaiminimu, nuveždamas juos į Vilnių. Bet ką su tais rubliais įpėdinis turi daryti, jei nėra ką už juos pirkti. Aukšto keitimo kurso pažadai tai tik viliojimas dolerių iš Amerikos.

Tą pačią dieną kai įpėdinis gauna palikimą okupuotoj Lietuvoje, jis jau apiplėšiamas, nes jo nuosavybės teisės yra labai apribotos. Įsivaizduokime šimtą tūkstančių dolerių palikimą gavusį. Suprantama, kad pirmoje eilėje jis užsisakys rusiškos gamybos automobilį, bet ką su likusiais palikimo dalim jam daryti? Gal jis nutars pirkti didelį namą, ūkį, vilą — negalima. Nutars pakeliauti po pasaulį — negalima. Nuspręs kokius dešimt tūkstančių dolerių padovanoti broliavikiui Paryžiuje — negalima. Jokių būdu negaus leidimo tokią sumą išsiųsti į užsienį. Vienu žodžiu, iš užsienio paveldėto palikimo tikruoju savininku yra tapusi sovietų valdžia, o ne paveldėtojas. Tad reikia rimtai apsvarstyti, ar verta didesnę sumą užrašyti giminaičiui Lietuvoje, kad jis būtų apiplėštas, o okupantų izdas praturtintas.

Tik tinkamai sudarytu testamentu galima išvengti apiplėšimo bent dalinai. Okupantui didžiausia nauda, jei Lietuvoje artimus gimines turintis miršta nepalikdamas testamentą. Daugelis delsia sudaryti testamentą klaidingai manydamas, kad tuo jis praranda laisvę toliau savo turtą tvarkyti. Tikrovėje testamentas yra dokumentas, kuris pradeda veikt tik testatoriui su šiuo pasauliu atsiskyrus.

Tad sudarant testamentą, jei nenorima giminaičiui Lietuvoje numatytos dalies patikėti draugui, bankui ar šalpos institucijai, geriausia užrašyti nedaugiau kaip sumą vienam automobiliui įsigyti, o likusį turtą paskirstyti lietuvių politinėms, kultūrinėms, šalpos ar religinėms institucijoms. Testamentus geriausia sudaryti pas lietuvius advokatus, o jei apylinkėje tokių nėra, tai ir pas amerikiečius.

Kiekvieno geros valios lietuviu pareiga pasirūpinti, kad jo sunkiai uždirbti doleriai nenuėitų okupantų išdui remti, bet artimiesiems ir lietuvių organizacijoms. Sudarant testamentus svarbu įrašyti teisingus organizacijų pavadinimus ir adresus. Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke yra sudaręs svarbesnių organizacijų sąrašą, kurį suinteresuotieji gali gauti rašydami: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, New York 10024.

BRZEZINSKIS APIE NERUSŲ TAUTŲ SVARBĄ SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Savo naujoje knygoje **Game Plan** (Strategija Tolimai Ateičiai), **Zbigniewas Brzezinski** svarsto kaip JAV turėtų varžytis su Sovietų Sąjunga. Buvusio Valstybinio Saugumo patarėjo nuomone, įtampa tarp JAV ir SSRS dar ilgai tęsis, jų varžybos neturi nieko bendro su vadovaujančiomis asmenybėmis ar sutartimis. Jis tvirtina, kad JAV reikia plačios ir nuoseklios strategijos, idant jos galėtų tinkamai atsakyti į Maskvos pasaulinio masto iššūki.

Sovietų Sąjunga, rašo Brzezinski, yra imperija ir todėl jos negalima hermetiškai izoliuoti, kaip pvz. Kinijos, pasiremiant savita, vienalyte kultūra. Daugiatautiškumas atveria plyšius ir spragas sovietinės imperijos kūne. Dabartiniame nacionalizmo ir atgimstančios religijos amžiuje, 55 milijonai sovietinių musulmonų, 50 milijonų ukrainiečių, 10 milijonų (sic!) pabaltiečių galvoja ir jaučia kitaip, negu rusai.

Anot Brzezinskio, Sovietų Sąjungos ateitis kelia daugiau abejonių, negu tokių daug organiškų valstybių, kaip Prancūzija ir Japonija. Šiandien Sovietų Sąjungoje rusai dominuoja, o nerusų tautos priverstos jiems nusilenkti. Tuo santykiu remiasi sovietinė politinė sistema.

Tačiau visa tai gali pasikeisti tarp režimo politinių ir ūkinių poreikių. Jei Sovietų Sąjunga nori varžytis su Amerika, ji turi kokybiškai persiorientuoti, įžengti į informacijos, pažangios technologijos ir mokslo amžių. Svarbiausias klausimas — ar ateinančių dvidešimties metų bėgyje Sovietų Sąjunga sugebės iš pagrindų modernizuoti savo visuomenę ir išlaikyti nesušvelnintą totalitarinę politinę sistemą.

Brzezinski tvirtina, kad Sovietų Sąjungos politinė ir ūkinė decentralizacija sustiprintų taiką. Kuo daugiau teisių išsikovo nerusų tautos, tuo labiau susilpnės išorinis rusų imperializmas. Kaip tvirtino **Milovanas Džilas**: "Ilgainiui Sovietų Sąjunga turi iširti, ir ji iširs greičiau, jeigu bus sustabdytas jos ekspansyvumas."

Brzezinskio nuomone, didesnis nerusų tautų ūkinis savarankiškumas privestų prie didesnės politinės autonomijos Sovietų Sąjungoje. Padidėtų įtampa ir įsižiebtų konfliktai, kaip pvz., Pabaltijo respublikose, į kurias buvo atkelta tiek daug nepageidaujimų rusų. Sovietinių musulmonų, ukrainiečių, pabaltiečių ir kitų nerusų tautų tautiniai ir religiniai jausmai pažadins siekius, kurie jau ryškiai matomi rytų Europoje. Kai pradės reikš-

NAUJI POGRINDŽIO BALSAI

Tarptautinė žinių agentūra **KIPA** iš Federacinės Vokietijos sostinės praneša, kad Vakarais okupuotos Lietuvos yra pasiekęs naujas pagrindžio leidinys. Jis yra kitokio pobūdžio negu iki šiol žinoma lietuviška pagrindžio literatūra. Naujas leidinys apima dvi religiniai-filosofines studijas, pasirašytas Prano Vytėno slapyvardžiu.

Pirmoje autorius atsako į klausimą: "Kodėl sovietinis žmogus yra beteisis?". Antroje poantrašte "Materialistinis žmogaus nužmoginimas" Vytėnas kritikuoja sovietinės bendruomenės marksistinį principą, pagal kurį

tis tų tautų potencialas, net ir drąsios **Milovano Džilo** pranašystės neatrodys tokios nepaprastos.

Brzezinski siūlo, kad JAV parodytų šį decentralizacijos vyksmą Sovietų Sąjungoje, pasinaudodama moderniomis komunikacijos priemonėmis. Didesnių politinių teisių reikalavimas, autentiška politinė veikla, tautinio apsisprendimo siekis gali susilpninti grubų centro valdžios dominavimą. Padrąsindami nerusų Sovietų Sąjungoje reikalauti, kad būtų labiau gerbiamos jų tautinės teisės, prisidėsime prie teisingesnio politinės galybės paskirstymo Sovietų Sąjungoje, — rašo Brzezinski. (Elta)

pavienio žmogaus orumas turės būti palenkta kolektyvo interesams.

Pagal marksizmą pavienis žmogus neturės apsisprendimo laisvės. Bet jau vien šia valios laisvės paneigimas žmogų daro beteisiu. Kolektyvinė viešoji opinija yra formuojama ne iš apačios, o iš viršaus įvairiomis administracinio spaudimo ir net atviros prievartos priemonėmis.

Taip asmuo vis labiau pririšamas prie partijos ir prie valstybės. Viso to vaisius: cinizmas, moralinis abejingumas, korupcija.

Bažnyčia Lietuvoje yra persekiojama, nes ji eina visai priešinga linkme...

Pristatydama naują Lietuvos pagrindžio leidinį, **KIPA** daro išvadą, kad studijų autorius yra gerai susipažinęs su vadinamuoju "moksline ateizmu". Jo tvirtinimai sutampa su Vakarų teologų tvirtinimais, kad tikrai transcendencija, tik religinis tikėjimas gali įprasminti žmogaus gyvenimą.

LIETUVIAI PASAULYJE

— **Lina Kojelį**, specialų prezidento asistentą, viceprezidentas **George Bush** specialiose ceremonijose sausio 15 prisaikdino kaip laivyno rezervo karininką. Rezervo karininko laipsniui gauti reikia išlaikyti nustatytus egzaminus.

— **Vytautas Kasniūnas**, nuo Vatikano II visuotinio Bažnyčios suvažiavimo laikų domėjęs ir rašęs spaudoje liturginiais klausimais, bus vienas vadovų apie liturgiją, kaip krikščioniškos bendruomenės išsireikimą. Šis pokalbis tarp kitų bus krikščioniškos atgaivos savaitgalį, kuris rengiamas Chicagos ir jos apylinkių lietuviams kovo 14 - 15 dienomis.

— **Margučio** radijas minint 55-rių metų veiklos sukaktį, kovo 15 dieną 3 val. popiet, Jau-nimo Centre, Chicagoje rengia menišką koncertą. Programą atliks svečiai iš Hamburgo, Vakarų Vokietijos, **Vilija Mozūraitytė**, **Raminta Lampsatytė** ir **Mykolas Kollars**.

Pabaltiečių Santalkos informacija ir biuras Vienoje. Iš k. V. Jokubaitis, nepažįstama, A. Klimaitis — to biuro vedėjas, dr. K. Bobelis — Vliko pirmininkas, G. Damušytė, M. Samatienė. Nuotr. L. Tamošaičio

EUROPOS TARYBA PASMERKIA SOVIETŲ SĄJUNGOS ĮVYKDYTĄ PABALTIO VALSTYBIŲ ANEKSIJĄ

Š. m. sausio 28 d. 6 val. vakare, Europos Tarybos parlamentarinėje sesijoje, Štrasburge, buvo pradėta svarstyti Pabaltijo kraštus liečiančią rezoliuciją. Jos išvadoje sakoma, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybės buvo Sovietų Sąjungos neteisėtai aneksuotos; kad reikia nuolatos atkreipti laisvojo pasaulio dėmesį į šią tebeegzistuojančią problemą, ir kad Pabaltijo klausimas turi būti viena pagrindinių tarptautinio dialogo temų, ypač tarp dviejų didžiųjų galybių — Jungtinių Amerikos Valstybių ir Sovietų Sąjungos. Rezoliucija kviečia Europos Tarybos narius kelti Pabaltijo klausimą Vienoje vykstančioje Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijoje, kurios antroji sesija prasidėjo sausio mėnesio pabaigoje ir tęsis iki balandžio 11 dienos.

Parlamentariniuose debatuose kalbėjo penkiolika atstovų. Išskyrus Ispanijos socialistą Miguel Martinez, visi pasisakė už rezoliuciją. Martinez paklausė, ar verta kalbėti už nebeegzistuojančias valstybes; jam atrodė,

kad pokarinė Europos tvarka yra realus faktas ir kad sienų pakeitimo klausimas — o Pabaltijo kraštų suvereniteto atstatymas būtų susijęs su sienų pakeitimu — vestų atgal į šaltojo karo laikus. Jam atsakė daugelis kitų kraštų atstovų, įskaitant socialistus ir socialdemokratus. Jie tvirtino, kad laiko bėgyje neteisėtumas nepavirsta teisėtumu. Taip pat pabrėžta, kad Helsinkio susitarimai pasisako už taikingą sienų pakeitimą. Be to, tuose susitarimuose Sovietų Sąjunga pripažino tautų teisę laisvai apsispręsti. Tai reiškia, kad Pabaltijo kraštų atžvilgiu Sovietų Sąjungai tereikia įgyvendinti jos jau pasirašytas sutartis ir vienas svarbus įtampos Europoje židyns būtų pašalintas.

Primindamas Sovietų Sąjungai, kad jai reikia įvykdyti jos duotus pažadus, laisvasis pasaulis nekursto šaltojo karo, bet vykdo savo moralinius įsipareigojimus. Vak. Vokietijos parlamentaras, krikščionis demokratas Klaus Jäger, savo kalboje

pabrėžė, kad artėjant Hitlerio-Stalino pakto 50-ies metų sukakčiai, jis laukia, kad Vak. Vokietijos vyriausybė oficialiai atšauktų šitą paktą ir pareikštų, jog ši sutartis nebegalioja.

Švedijos atstovė, socialdemokratė ponija Huglas pareiškė, kad jau Europos padalinimas yra tragedija, kurioje Pabaltijo valstybių likimas vaidina ypatingai šurpų vaidmenį. Ji paragino Pabaltijo klausimą kelti ir Vienos ESB Konferencijoje bei Jungtinėse Tautose.

Britų konservatorių partijos atstovas Europos Taryboje, Sir Frederic Bennett pabrėžė faktą, kad redaguojant rezoliuciją ir prie jos prijungtą pranešimą apie Pabaltijo tautų dabartinę padėtį, tarp visų valstybių ir komisijoje dalyvaujančių partinių atstovų neiškilo nesutarimų — visiems rūpestį kėlė nuolatinis žmogaus teisių pažeidinėjimas ir atsakymas pabaltiečiams suteikti tautų apsisprendimo teisę. (Sir Bennett taip pat yra Europos Tarybos asamblėjos prezidento pavaduotojas bei politinės komisijos pirmininkas).

Europos Tarybai nepriklausančių Europos valstybių komisijos pirmininkas, švedas Huggoson, kurio komisija buvo atsakinga už rezoliuciją, pareiškė,

kad šios rezoliucijos redagavimui buvo skirta pakankamai laiko ir ji buvo nuodugniai apsvaistinta. Huggoson taip pat paminėjo, kad apklausinėjimo metu komisija buvo pakvietusi ir Pasaulio Pabaltiečių Santalkos atstovą Europoje, kuris atsakinėjo į komisijos narių klausimus ir taip pat pateikė savo pareiškimą.

7 val. 30 min. debatams pasibaigus, prasidėjo balsavimas. Rezoliucija buvo vieningai priimta. Šis įvykis yra ypatingos politinės reikšmės:

a) Sovietų Sąjunga apkaltinama neteisėta Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksija;

b) Iš Sovietų Sąjungos reikalaujama, kad ji bematant įgyvendintų tautų apsisprendimo teisę Pabaltijoje;

c) Europos Tarybą sudarančios valstybės yra įpareigosios kelti Pabaltijo klausimą Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijų eigoje, pradėdant Viena.

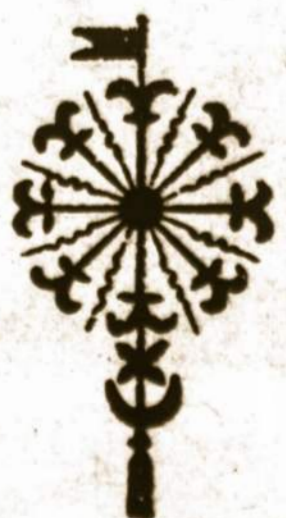
Europos Taryba buvo įsteigta 1949-ais metais. Prie jos priklauso dvidešimt viena Europos valstybė: Austrija, Belgija, Danija, Didž. Britanija, Graikija, Islandija, Airija, Italija, Kipras, Lichtenšteinas, Liuksemburgas, Malta, Olandija, Norvegija, Portugalija, Ispanija, Prancūzija, Švedija, Šveicarija, Turkija ir Vak. Vokietija. Šioje sesijoje dalyvavo visų šių valstybių atstovai.

Pabaltijo atstovai Štrasburge buvo: latvis Gunars Meierovics, estė Nora Morley-Fletcher, ir lietuvis — šio pranešimo autorius, Algis Klimaitis, kuris atstovavo Pabaltiečių Santalkai ir Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui.

VLIKAS supažindino JAV delegaciją Vienos konferencijoje su Europos Tarybos priimtos rezoliucijos tekstu. (Elta)

New Yorko miesto burmistras Edward I. Koch ir Michael Dirzulaitis (k.), kuris dirba miesto valdyboje, planavimo ir vadovavimo sistemos nekilnojamo turto skyriuje. Jis yra aukštai iškilęs miesto administracijoje. Jo tėvai yra lietuviai.

GARSAS • LITHUANIAN CATHOLIC
ALLIANCE

English Section

A Woman's View

How old are you?

—by Florence Eckert

If you didn't know how old you were, how old would you be?

I don't remember who asked that question but it certainly is an interesting thought.

Why is society so bent on knowing ages? What is so important about a person's age? If you think someone is 37 and you enjoy their company one day, why should your feelings change for them the next day if you find out they are 57? When people comment on someone's appearance, why can't they just say, "doesn't she look great" without adding, "for her age?"

I once knew a woman who was going with a man 15 years her junior. He was about to pop the question and she was frightened to death! Not because he wanted to walk her down the aisle, but simply because she knew he wasn't aware of her age. She was in love with the man and wanted to marry him but was afraid that when he found out her true age she'd lose him.

When she finally faced up to it and let the cat out of the bag, he simply smiled and said, "I loved you yesterday and you're still you today----- how can a number change things? You're still you".

The man wasn't in love with a number--he loved a person--totally and completely for all she was.

The news media are the biggest offenders. Why must they be so bent on mentioning ages?

EXAMPLE ---

A two car mishap occurs in which the rear end of a car driven by John Doe, 37 of Lonesome Pine Rd. was struck by a car operated by Mary Smith, 53 of Tinkerlane.

For a simple mishap like this, two private citizens have their ages revealed to the entire community. To me, their ages mean absolutely nothing. To them it may be a very difficult thing to cope with.

When they run into friends and relatives the digging begins. "Oh I didn't know you were 53, I always thought you and Al were the same age." In the office the other women are tickled silly as the gossip begins the next day. "Did you see how old Mary is?" "Yeh, and she always pretends she's still in her 30's." Poor Mary may be marked for life over the experience as stares turn her way when she enters the room. All this change in her life over a little fender-bender!

For those of you out there who don't care about your age being public knowledge this is a frivolous concern. However there are some people who are extremely touchy over the subject and their right to privacy should be respected. We all have

our own little idiosyncrasies.

When one has spent a good number of years working in the news media you become aware of all the special treatment given to special individuals.

Many prominent families have from time to time been called in to the police station when their offspring were involved in drugs, sex-scandals and underage drinking parties. However, due to their position in the community they manage to have their personal problems kept out of print.

If the news media can cover up CRIMES of the prominent, they certainly should be able to respect the privacy of the average citizen by not revealing a very private part of a persons life (age) on a simple matter which is a far cry from being a CRIME!

The saddest part of the entire mess is many times a typist will strike the wrong key and a 32 can very easily become a 52. Will the story be rewritten with a correction? Not very likely and even if it were, can the person who was offended be sure all who read the first story will take notice of the corrected one?

Does it really matter that we know the age of persons in fender-bender accidents and the like?

We gain nothing and they often have much to lose. Some, even serious mental anguish.

Danny Thomas joked on a TV show recently that to this day he doesn't know his wife's age. When asked his own age by the interviewer he declined to answer.

Americans are very age orientated. You don't find this when you travel abroad. Whether you are willing to face up to it or not the fact is there that we treat people differently when we know their age.

You notice one particular gentleman at the lounge you frequent with your friends and you all remark what a fantastic dancer he is and how he's the life of the party. One day someone who grew up with him comes in and let's you all in on his age. All of a sudden he's no longer fun or fantastic. It's "look at the old fool, why doesn't he act his age!"

The same goes for a very attractive female who frequents the same popular spot. All comments are regarding the chic outfits she wears and how well she wears them. When her little secret age is accidentally revealed she suffers the same treatment as the gentleman. She's no longer chic. It's "look at the old fool, what's she trying to do, look like a teen-ager?"

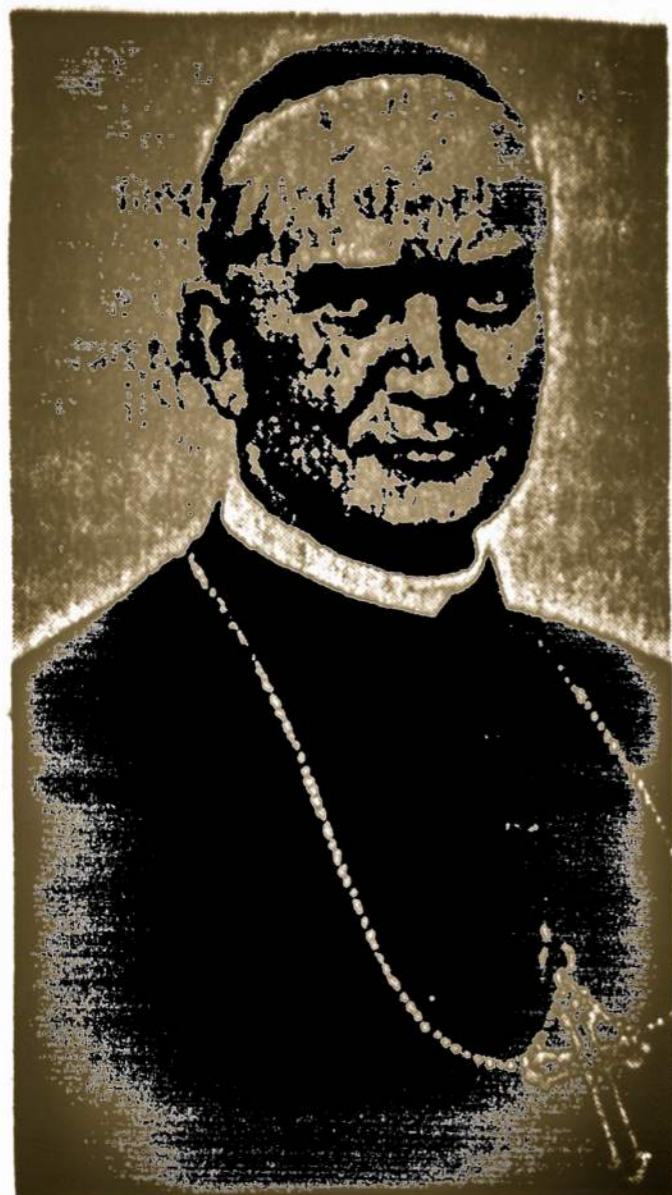
Come on guys and gals--- let's drop the age concerns and see people for what they really are. My advice to the news media is if age must be a part of the story, give it up to 21. From that point on it should be--
"OVER TWENTY ONE"

-- or --

"both parties involved in the accident were adults".

Stop and give it some thought. IF YOU DID NOT KNOW HOW OLD YOU WERE -- HOW OLD WOULD YOU BE?

BEATIFICATION SET FOR ARCHBISHOP MATULAITIS

ARCHBISHOP MATULAITIS

Orphaned at the age of ten, Archbishop George Matulaitis showed signs of interest in the priesthood at a very early age.

He began his studies in Poland at the age of 18 and was observed by his classmates as "burning with love for God, tranquil and diligent."

Following his ordination to the priesthood, he continued his studies and obtained a doctorate of Theology. Suffering from a serious illness during this period of study he was perceived as a very gentle and modest human being.

Cardinal Antonio Samore, in his preface to a book by Professor A. Kucias on the life of Archbishop Matulaitis referred to the Lithuanian prelate as "the renewer of the Marians".

He was consecrated Bishop of Vilnius, December 1, 1918 and assumed the cross of Bishop with reluctance.

He said of the cross: "The real cross, the cross of life, is always heavy and weighs one down." (Diary 1930) "A heart burning with love of God and neighbor is worthier than the loftiest science". (Letter 1910)

Archbishop Matulaitis in the course of his lifetime encouraged study of the Holy Father, the Pope's writings in order to understand what the church needs most.

He believed saints were not born but rather made by their own actions of living and ordinary life in an extraordinary way.

He noted, a good religious must not seek a life of peace, but one of work and dedication to God and humanity.

In 1926, he returned to Lithuania to renew that country's ties with Rome.

One year later, at the age of 56, he died from an appendicitis operation.

Archbishop Matulaitis dedicated his life in heroic service to the Catholic Church serving as Bishop of Vilnius, Lithuania during the rise of atheistic communism in Eastern Europe.

We recall his words at his installation as Bishop:

"In the example of Christ", ... "I will try to embrace everyone, to be everything to everyone. I am prepared to suffer death for the sake of truth. To you I wish to be in imitation of Christ only a father and a shepherd. My field of work is the kingdom of Christ, the Church militant; my lot is Christ."

Born in 1871, he died in 1927 and in June of this year, 1987, the venerable servant of God, Archbishop George Matulaitis will receive honors of the altar through the process of beatification. Many of our Lithuanian Catholic Alliance members will be in Rome for these very special services held during the 600th Anniversary of Christianity for Lithuania.

REST IN PEACE

Veronica Zilius Lodge 65
15605 - 81st Terrace No.
Palm Beach Gardens, Fla.
Died: July 29, 1986
Buried: No date given
Calvery Cemetery
Paterson, NJ

Vincent Mankavitch #209
102 Myers Street
Kingston, Pa. 18704
Died: Oct. 1, 1986
Buried: Oct. 4, 1986
St. Mary's Annunciation
R.C. Cemetery, Pringle, Pa.

Vincas Stukna Lodge 222
R.D. #1 Box 225
Waymart, Pa. 18472
Died: Oct. 26, 1986
Buried: Oct. 29, 1986
Mother of Sorrows Cem.
Finch hill,
Carbondale, Pa.

Antanina Kisielus # 160
Holy Family Villa
123rd St., Lemont, ILL
or 4134 S. Rockwell,
Chicago, ILL 60632
Died: Oct. 19, 1986
Buried: Oct. 24, 1986

Stephen Bendikas #222
119 S. Washington St.
Port Washington, Wisc.
Died: Dec. 20, 1986
Buried: Dec. 23, 1986
St. Mary's Cemetery
Port Washington, Wisc.

Anthony Scarnulis #212
39 Kado St.
Wilkes-Barre, Pa. 18705
Died: Jan. 27, 1987
Buried: Jan. 30, 1987
St. Francis Cemetery
Plains Twp., Pa.

Mikelina Mikelonis #17
(Cassie Makelonis)
812 Normany Rd.
Clearwater, Fla. 33516
Died: Jan. 28, 1987
Buried: Jan. 31, 1987
Holy Trinity Cemetery
Bear Creek, Pa.

Elizabeth Pappas # 177
707 - 13th St.
Rock Island, ILL. 61201
Died: Jan. 30, 1987
Buried: Chippiannock
Crematory
Rock Island, ILL
Jan. 31, 1987

Kazys Ulozas # 155
(Charles Lozinger)
2032 Price St.
Scranton, Pa. 18504
Died: Jan. 27, 1987
Buried: Jan. 31, 1987
Cathedral Cemetery
Scranton, Pa.

LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY NOTED

Lithuanian Independence Day was celebrated in various communities across the country on February 16.

In the state of Pa. the newly elected Governor, Robert P. Casey, issued the following proclamation:

"The people of Lithuania have long demonstrated their deep pride in their heritage and their fervent desire for freedom.

Located on the inland area south of the Baltic Sea, Lithuania has often subjected to brutal attacks from neighboring forces, leading to the foreign occupation of the small country and the oppression of its brave people. Fueled by the need to be free, the Lithuanian people declared their independence on February 16, 1918, adopting a democratic parliamentary constitution and enacting broad land

reforms to modernize their economy. Although the republic was later annexed by the Soviet Union, people of Lithuanian descent around the world celebrate Lithuanian Independence Day each year in memory of those who fought to free the country from the bonds of tyranny and to promote their pride in their unique cultural heritage.

continued on page 12

THIRD ANNUAL GRAUDUS VERKSMAI PILGRIMAGE

Msgr. Frank L. Yashkas, Spiritual Advisor of the Lithuanian Catholic Alliance announces the Third Annual Graudas Verksmai Pilgrimage to begin at his parish of St. Ann's, Luzerne, Pa. on Sunday, March 8 at 3 pm.

This is one of the old traditional Lenten services absent in the modern church of today. One of so many which had so much meaning to both young and old alike.

Each Sunday afternoon in Lent a Lithuanian service called Graudas Verksmai was held in the church.

In those days it was a common practice in many of the churches for the men to sit in the pews on the right side of the altar and the women on the left.

At this 3pm afternoon service of prayers and hymns recalling the passion of Our Lord Jesus Christ, the priest would read the meditations and the congregation would sing the hymns.

It was customary for the men to alternate singing the verses with the women. Benediction of the Most Blessed Sacrament followed the prayers and hymns.

Three years ago this old Lithuanian tradition was revived by Msgr. Frank L. Yashkas and the Lithuanian clergy of the Wyoming Valley area.

A combined choir was formed from six neighboring parishes and is now known as The Combined Lithuanian Choir of Wyoming Valley. This group leads the singing at all four of the churches visited and have also sung at other Lithuanian celebrations.

If you want to experience a bit of nostalgia or if you want to learn of some of these beautiful dying traditions, you're most welcome to join in this pilgrimage from parish to parish during this Lenten season.

For Alliance members living in other areas it would be worth the trip to participate in one of the four Sundays' services. all or write the Alliance offices and we'll be happy to supply you with directions.

Books are supplied at the services and a social get-together follows at each parish hall.

The dates are:

St. Ann's

The dates and locations are:

March 8 -- 3 PM
St. Ann's Church
134 Tener St.
Luzerne, Pa.
Msgr. Frank L. Yashkas

March 22 -- 3 PM
St. Casimir's Church
65 Church St.
Pittston, Pa.
Rev. Peter J. Alisauskas

April 5 -- 3 PM
Holy Trinity Church
416 E. South St.
Wilkes-Barre, Pa.
Msgr. Anthony J. Norkunas

April 12 -- 3 PM
St. Casimir's Church
301 Delaney St.
Lynwood, Pa.
Msgr. William J. Pakutka

COMBINED LITHUANIAN CHOIR OF WYOMING VALLEY

DIRECTOR Linda Houck
ORGANIST Robert Kelleher
MEMBERS St. Ann's, Luzerne
St. Casimir's Pittston

St. Ann's Church
Charles Aiducavage
Helen Aiducavage
Anne Balt
Mary Leandri

St. Casimir's Church
Frances Evans
Jurgis Gustainis
Mary Luke
Ann Mercavitch
Margaret Pukalis
Peter Reklaitis
Ann Rose

Holy Trinity Church
Suzanne Estock
Joanna Ivan
Jean Koterba
Dolores Liscosky
Anne Nemkavitch
John Noyalis

St. Casimir's Church
Gary Kalinay
Helen Karpovich
Clement Krasa

St. Mary Annunciation Church
Leonard Grozalis

St. Francis Church
Julie Betnar

Luzerne
Donna Mazaika
Albina Pakashus
Algard Urban

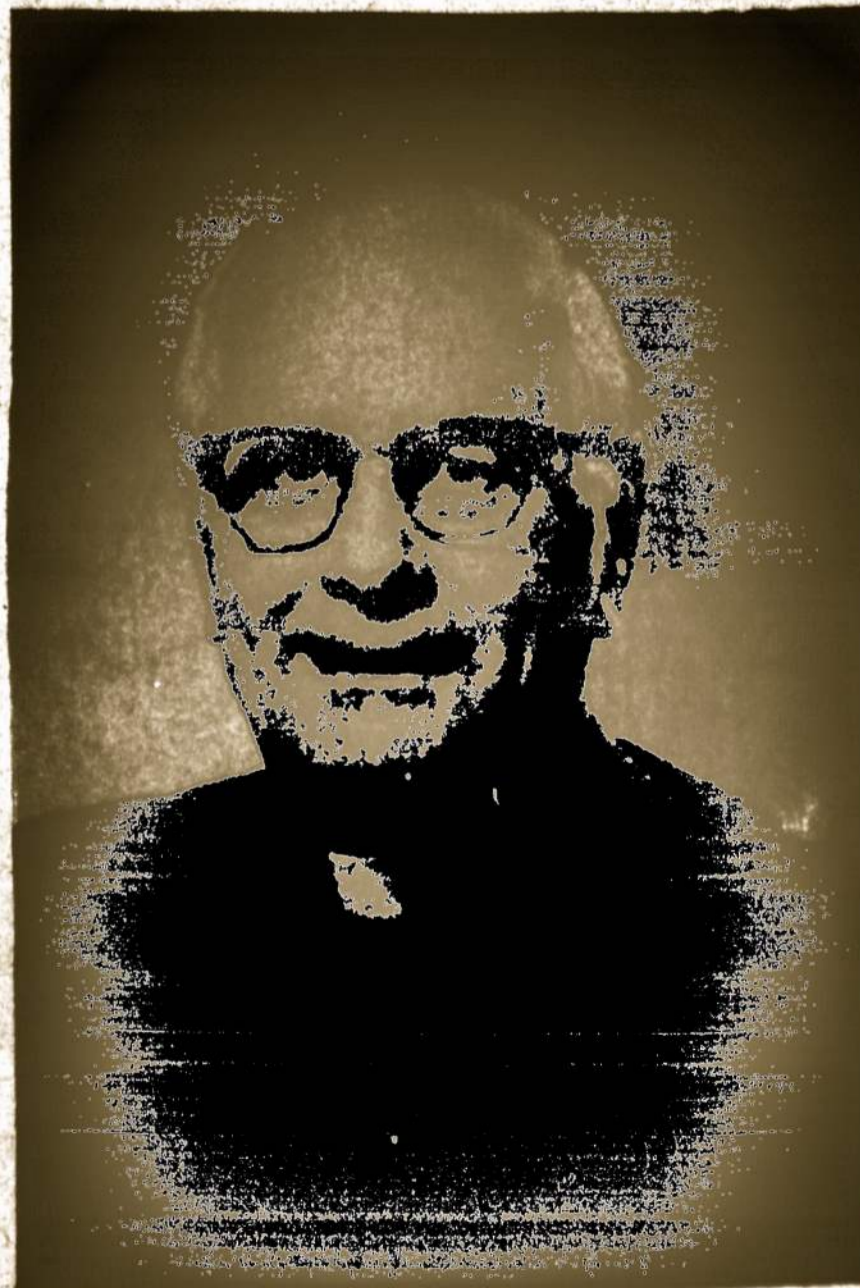
Pittston
Frances Shoppel
Mildred Shuckstis
Frances Voveris
Anna Walatkas
Martha Warnagiris
John Wisnosky

Wilkes-Barre
Mildred Ondish
Adele Romanaskas
AnnWaskevich
Frank Yencharis
Leona Yencharis

Lynwood
Joseph Warkomsky
Eleanor Wayno
Anne Yeager

Kingston
Richard Yarashas

Wilkes-Barre
Angela Gasky

Msgr. Frank L. Yashkas

FRIDAY THE 13TH HAS ITS GOOD POINTS

Believe it or not-----
Friday the 13th contains
some positive aspects.

The Computerized Folklore Archive at the University of Detroit makes this claim after retrieving the lore of Friday and the number 13 by themselves, then of the two together.

So before you stay in bed all day on another Friday the 13th, read on.

As any devotee of TGIF (Thank God It's Friday) festivities will tell you, Friday's were never all that bad. Friday's child, says the nursery rhyme, is loving and giving; it's Wednesday's child that's full of woe.

Arabs consider Friday the best day of the week for weddings, and Jewish tradition maintains not only that man was created on Friday but also that, when the Hebrew pilgrims were struggling in the wilderness, God gave them a double portion of manna on Friday.

Of course, Christians regard Friday as the day of their redemption.

The number 13 has its positive side too, as the Computerized Folklore Archive discovered. It helps to count to 13 when going back for something you've forgotten.

Some individuals consider it a lucky number for themselves. Even more important, it's a lucky number in parts of Latin

America and in Italy (where seventeen is thought to be unlucky). On June 13th Mexican girls collect thirteen quintos from thirteen boys. With this money they then buy candles for St. Anthony who died on June 13th, and expect to marry before the next June 13th.

Italians wear chains around their neck which bear a medal inscribed with the number 13 and for more blessings----- they pray a Rosary called St. Anthony's chaplet which has 13 clusters of beads, on each of which the devotee says a prayer.

The Egyptians also considered 13 a lucky number, as did our own country's fathers. After all, the United States originally had 13 colonies, its flag had 13 stripes and 13 stars, and even the country's slogan-- e -- pluribus unum --has 13 letters.

Carrying the theme to its outermost limits is the country's dollar bill, which has more thirteens in it than one would ever suspect: not just 13 steps on the pyramid and 13 letters in the motto above the pyramid, but 13 stripes on the eagle's chest, 13 leaves, 13 berries, and 13 arrows in his talons, not to mention the 13 stars hovering over him.

Friday the 13th may not weigh as much on the positive side as its components, but the Computerized Folklore Archive found that it's not completely negative. To some people a baby born on that day will be a good one. to others it's an occasion for social events.

Certain veterans' groups have traditionally used the day for meetings at their local American Legion Post, and they don't recall being visited with any calamities for doing so.

A more aggressive attitude has been displayed by the Chicago Anti-Superstition Society and by the Friday the Thirteenth clubs of Los Angeles and Philadelphia. They meet either at 13 minutes before noon or 13 minutes after, they handle two dollar bills, break mirrors, and walk under ladders, and do anything else they can to show their defiance of the superstitions surrounding the day.

Last month, Friday 13th was the eve of Valentines Day and according to Prof. James T. Callow, director of the Computerized Folklore Archive, that night was to be carefully observed by single people interested in learning whom they were going to marry. He offered the following time-tested ritual: Boil an egg in salt water. Eat the shell and all and you would dream about your future mate.

We held this one off for fear of being battered with fresh eggs by those who failed the test.

So go ahead and walk under a ladder and let a black cat cross your path but if you plan to do as you please on that day by all means be sure there is one action you don't forget--

Bless yourself, say your prayers and hop in bed.

But then-----isn't this what you do every night of your life?

NEW MEMBER

Vincent J. Stranch is welcomed into our Fraternal Society as a new member enrolled by John Kozerski, Secretary of Lodge 212

Three of our Alliance members donned their Lithuanian costumes to pose for the photographer for a feature article in a Wilkes-Barre newspaper following our Centennial Celebration. Seated: Frances Shoppel, Exeter; Standing, left to right, Anna Davala of Exeter and Rosalie Kizis, Pittston.

YOUNG LITHUANIAN HAS HIGH GOALS IN LIFE

SUSAN STRAVINSKY

Susan Stravinsky, daughter of Alliance members Joseph and Rosemary Stravinsky, has entered into a field of study once thought to be exclusively reserved for the males in our society, that of telecommunications.

Although she has not yet reached the age of 21, Susan already has an associate degree in business administration which she earned at the Wilkes-Barre campus of Penn State University in 1986.

Intrigued by telecommunications she returned to the Wilkes-Barre campus to begin working on a degree in that field.

Anxious to complete her studies in business administration she enrolled

in Kings College in Wilkes-Barre, Pa.

As if this were not enough to keep a young girl busy, Susan holds down a part-time job at the Acme Super Market to help finance her education.

While in Washington, Susan served a one-week internship at MCA and she is participating in "Leaders on Leadership", a symposium offering students an opportunity to meet with some of the top policy-makers in our nation.

Recently Susan received special honors when she was named along with her Professor at Penn State, Harold Groff to the Telecommunications Advisory Board of the Wash-

ington Center, a non-profit organization offering internships and short term work experience in the Washington, D.C. area.

Miss Stravinsky feels there is room for women in engineering and would work in this field for some time to familiarize herself with the technical side of the telecommunications business and then move into sales and management.

She admits having a very limited social life and does some modeling when time permits.

Living in the Pocono Northeast allows her to enjoy a bit of skiing in the winter and in the summer months she relaxes on the golf course.

JOIN THE ALLIANCE MEMBERSHIP OPEN TO EVERYONE

Obtain financial security for your family. Enjoy the fraternal benefits of the Alliance. Alliance provides four different life insurance policies as well as other financial assistance for members. An Alliance representative will help you select a policy that provides the best coverage for your family needs. The Alliance offers:

20 YEAR ENDOWMENT — COVERAGE AND SAVINGS

Plan provides life insurance coverage for a twenty year term and full recovery of the policy's value at maturity.

20 YEAR PAYMENT LIFE — CONTINUOUS COVERAGE

Plan provides life insurance coverage throughout the member's life. Coverage is continued after policy has been paid up.

ENDOWMENT AT AGE 65 — COVERAGE AND SAVINGS

Plan provides life insurance coverage up to age 65 with full recovery of policy's value at maturity.

LIFE PAID UP AT AGE 85/80 — LOW COST AND CONTINUOUS COVERAGE

Plan provides low cost coverage. Monthly payment ends at age 80, while insurance coverage continues.

FINANCIAL ASSISTANCE

Alliance provides home mortgages, loans, health insurance and other financial services to members.

For further details on Alliance's life insurance policies and financial services please

contact: **Charles Lisosky, Executive Director**
LC Alliance Headquarters or phone him or the Alliance staff directly.
71 - 73 S. Washington Street
Wilkes Barre, PA 18701 (717) 823 - 8876

Lithuanian Catholic Alliance members have the right to make certificate loans up to the amount of cash value in accordance with the number of years the certificate has been in force.

THIS MONTH'S LITHUANIAN LESSON

CUP.....puodukas
(puodoo - kahs)

DISH.....indas
(een - dahs)

FORK.....sakutes
(shahkoo tehs)

GLASS....stiklas
(steek - lahs)

KNIFE....peilis
(pay - lees)

SPOON....saukstas
(shouksh - tahs)

STOVE....pecius
(pachioos)

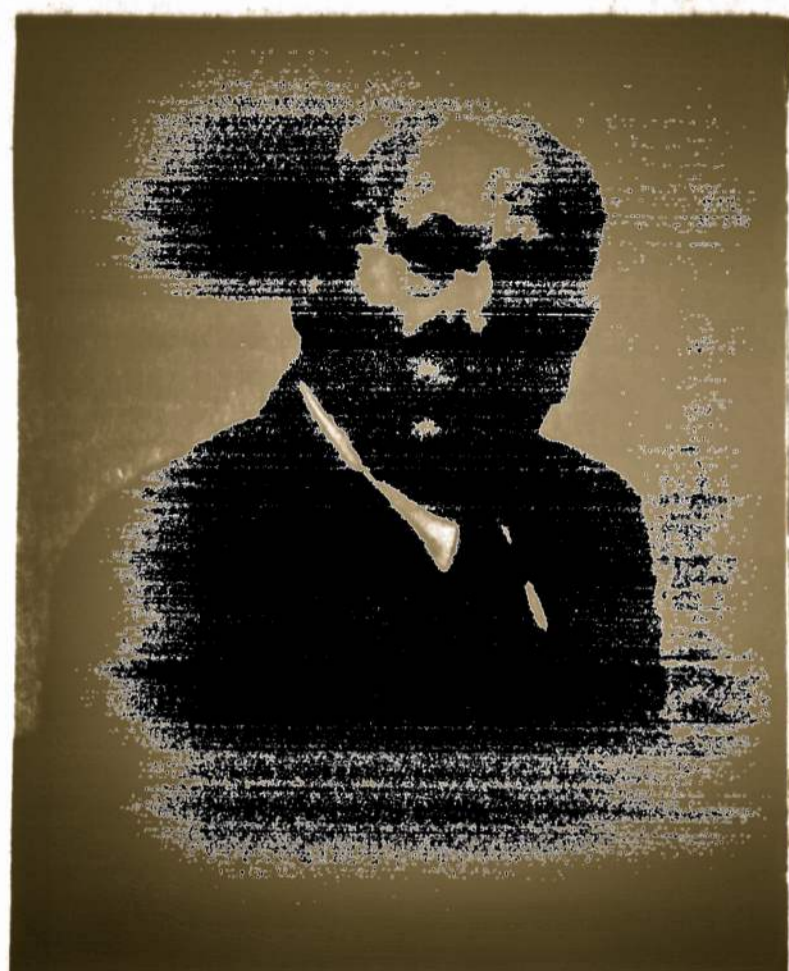
BREAD....duona
(duo - nah)

BUTTER...sviestas
(svy^{ee}ehs' - tahs)

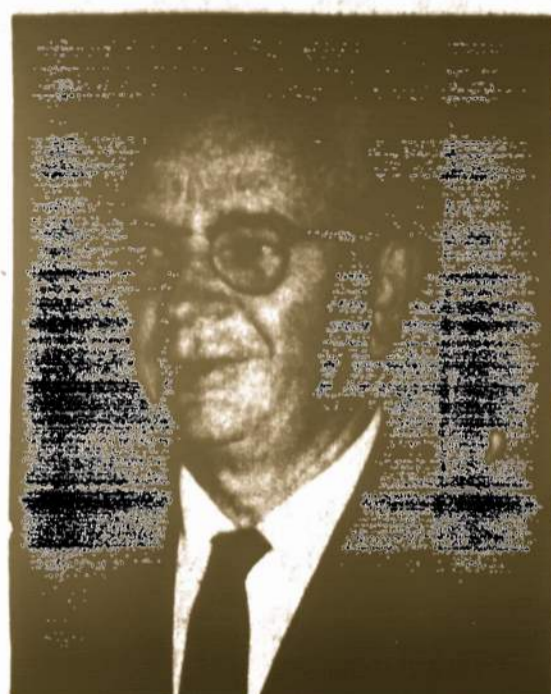
CHEESE...suris
(soo' - rees)

MILK....pienas
(py^{ee}eh' - nahs)

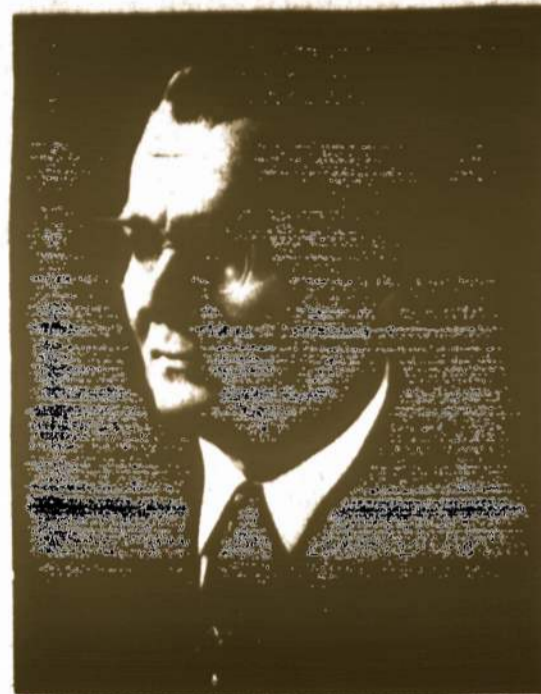
IN MEMORIAM

MATAS ZUJUS
Editor of Garsas from 1926 until death on February 19, 1979.

WILLIAM T. KVETKAS
Trustee 1924-1934, Treasurer 1934-1938, Supreme Secretary 1938 to resignation April 23, 1970. Died August 22, 1980.

LEONARD SIMUTIS
President 1934-1972; Editor of Garsas 1918-1926. Died April 17, 1975

RT. REVEREND MONSIGNOR JOHN F. (BALTUSEVICIUS) BOLL
Spiritual Advisor 1944 to his death May 2, 1979; Executive Director September 1, 1972 to January 1, 1977.

During this Holy Season of Lent, let us remember the Officers and Board members, Spiritual Advisors and Past Editors of The Garsas along with all Alliance members who have departed this life but are not forgotten.

Pictured above are some of those who have given much of their time and energies to bring the Alliance to where it is today. We will be forever grateful to them by remembering them in our prayers especially during this season of reparation.

Books on Lithuanian History & Heritage

Lithuanian Catholic Alliance
71 - 73 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa. 18702

- Popular Lithuanian Recipes
by Josephine Dauzvardas.....\$6.50
- Subatos Vakareli, by a Lithuanian Youth Group in Germany. One hundred ten (110) songs words and music\$ 4.00
- English / Lithuanian Dictionary (30,000 words)
by V. Baravykas.....\$ 8.00
- Introduction to Modern Lithuanian Forty lessons for the teacher, or the self teacher by Dambriunas, Klimas and Schmalsteig..... \$10.00
- Simas (The story of Simas Kudirka) by Jurgis Gliuda. Translated by Kestutis Ciziunas and J. Zemkalnis\$5.00
- Lithuanians in America, by Dr. Antanas Kucas; translated by Joseph Boley.....\$ 6.00
- The Brothers Domeika, by Liudas Dovydenas; translated by Milton Stark.....\$ 6.00
- Day of Shame, The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rukenas.....\$ 9.00
- The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaisnora, translated by Joseph Boley. Suppression of the Lithuanian press and how it was regained..... \$ 2.00
- Praise The Lord, All You Nations, by Sister Virginia Marie Vytell A religious, social and cultural history of Lithuania.\$ 9.00
- Lithuanian Cookery, by Izabele Sinkeviciute, (328 pages).....\$9.00

Lithuanian independence continued from page 8.

As we join with thousands of Pennsylvanians of Lithuanian descent in celebrating this day of independence, it is important that we realize that there are many individuals throughout the world who continue to struggle for their own dignity and for the basic human rights they so justly deserve.

In recognition of the thousands of Lithuanian citizens who sacrificed their lives in the spirit of liberty and freedom, I, Robert P. Casey, Governor of the Commonwealth of Pennsylvania, do hereby proclaim February 16, 1987 as LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY in Pennsylvania. I urge all citizens to share in the Lithuanian ideal of freedom for all people throughout the world and to recognize the continuing vitality of the rich Lithuanian traditions."

Given under my hand and the seal of the Governor, at the city of

Harrisburg, this eleventh day of February in the year of our Lord one thousand nine hundred and eighty-seven, and of the Commonwealth the two hundred and eleventh.

Robert P. Casey
Governor

In the city of Wilkes-Barre, Pa., Mayor Thomas V. McLaughlin designated Monday, Feb. 16, as "LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY."

There were also celebrations in Scranton and Pittston and a beautiful ceremony at the Luzerne County Courthouse in Wilkes-Barre, Pa.

The Lithuanian flag was raised on the courthouse lawn and a n impressive program was held in the rotunda of the courthouse. The program was coordinated by Eugene Klien and sponsored by the Lithuanian alliance of America Knights of Lithuania Council 143, Lithuanian Catholic Alliance, and Iauras Club of Luzerne County.

APRIL